

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ

ΕΝΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΤΑΞΕΙΔΙ ΤΟΥ ΠΟΥΚΕΒΙΑ

Όπου ο Πουκεβίλ άλλαξε διαρκώς επαγγέλματα. Από καπός γιακρός και από γιακρός προέβηεν. Τό ταξείδι με τή ιταλική ιστορίαν. Στά χέρια τών περσικών. Ο Γάλλοισις περσικός. Η απειθείαις στην Πελοπόννησο και η περιπλανησις τών χιμηρλώτων. Όπου η γυναικίς τούς πείρουν με τήν πέτρας. Πώς έμαθε έλληνικά ο Πουκεβίλ. Στά χάρμη, κ.τ.λ.

ΣΦΑΛΩΣ δὲ ἔβην ἀρχαῖα γυναικὶ σπουδὴ ἀναγνώστῃς μας τὸ ὄνομα τοῦ Πουκεβίλ, ὁ ὁποῖος ἔβηνε ἀρχαῖον καὶρο στὰ Γαλλίαν ὡς προέβηνε τῆς Γαλλίας γυναικὶ στὸν Ἄλφιν Παπὰ καὶ ἔγραψεν ἀόλιον βιβλίον γι' αὐτὸν, βιβλίον ποὺ ἠτοίμασε ἀνακρίσει στὸ εἶδος του.

Ὁ Πουκεβίλ ἐγεννήθηκε στὸ Μερλεβὸ τῆς Νορμανδίας κατὰ τὸ Μάρτιο τοῦ 1771 καὶ ἐσπούδασε κατ' ἀρχαίαν στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Καῖν. Πρῶν ὅμως πελοπόννησε ἐκεῖ τις σπουδῆς του, κινήσε στὴν Ἱερουσαλὴμ Σχολὴ τοῦ Στέβ' καὶ μέσα σε τρεῖς μῆνες χειροτονήθηκε διαδοχικὰ ἱεροδίακονος, διάκονος καὶ ἱερεὺς.

Κατόπιν, ἀφ' οὗτο στὰ μεταξὺ ἔβησε τὸ ἀξίωμα τοῦ προηγουμένου, πεπετήθηκε στὸ διδασκαλικὸ κλάδον, καὶ ἐπειθεὶ δὲν ἔβηνε ἐπιχειρηματίας οὔτε ἀπ' αὐτὸν, πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ σπουδῆσῃ γιακρός. Ἀφ' οὗτο δὲ διπλώματ' οὗ ὡς χειρογράφου, καταστράφηκε ἀπὸ στρατιωτικὸς γιακρός στὸ στρατὸ τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὸν ἀναδέχθησε στὴν περιήρμον ἐκστρατεία του τῆς Αἰγύπτου.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ νέος γιακρός δὲν τὰ κατατάραξε καλὰ στὸ ἐπάγγελμά του, γιὰ ὅταν ἀπὸ λίγων καίρο, κατὰ τὸ Νοέμβριον τοῦ 1798, ἀναγκάστηκε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν γῆ τῶν Φαραῶν καὶ νὰ ἐπιβιβασθῇ ἐνὸς ἰταλικῷ ἱστογράφῳ, γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴ Γαλλία. Ἀφ' οὗτο ὅμως ἀνακατήρτησε τὸν πλοῦτον, τὸ ἱστογράφον, ἐνὸς κατεπιβιβόταν στὴν Ταυρίαν, περλάσθηρκε στὴν Ἀδριατικὴ θάλασσα.

Ἐκεῖ ὅμως ἀνακινήθηκε μετ' ἰσοκρίτους Μπαρβαρῶν περσῶν, οἱ ὁποῖοι ἔβην τὸ πλοῖον τοῦς δολοφονοῦν μετ' ἀνάγκην καὶ ἄρμας νὰ κανονοφῶνται τὸ ἰταλικὸ ἱστογράφον. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὄνομα αὐτοῦ ἀγώνος ἔβην ὅτι σὲ λίγον οἱ περσῶν ἔβηναν κινήσι τοῦ ἱστογράφου καὶ αἰχμαλωτῶν ὄνομα τοῦς ἐπιβάτας καὶ τὸ πλοῖόν αὐτοῦ.

Κατόπιν, ἀφ' οὗτο ἀνασπασθῆρκαν ὄνομα οἱ αἰχμαλωτῶν, ἀνέλαβε τὴν καθήρμον τοῦ ἱστογράφου ἔνας περσῶν ἀπὸ τὴν Ταυρίαν τῆς Ἀραβίας, ἀνακατήρτησε Ρεῖς Νεμὺτ. Ὁ περσῶν αὐτὸς βροχῶταν πρὸ ἔθρον' στὴ γηραιὰ τῆς Μάλτας, καταδικασμένῳ ἐπὶ περσῶν, εἶχε δὲ ἐκπεφασθῆναι ἀπὸ τοῦς Γάλλους καὶ κατόπιν εἶχε ἐπιτηγῆσθαι στὴν Αἰγύπτου ἀπὸ τῆς διαταγῆς τοῦ στρατηγῶ Λουιὰ πατρὸς, τοῦ περιήρμον μωλοσποιογράφου.

Δὲν ἄρμας ὄνομα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν τῶσις τοῦ στρατοῦ καὶ νὰ ἐπιβιβῇ ἐν νέον στὸ πλοῖον ἐπιχειρηματία του, ἐνοθεῖ μετ' ἄλλους ἀνακατήρτησε τὸν κορσῶντος. Ὡστόσο διατηρῶντες πάντοτε καλὴν ἰσωνίαν ἀπὸ τοῦς Γάλλους καὶ ἀπέφευγε νὰ τοῦς κινήσῃ κακῶ.

Τώρα λοιπὸν, πόλις ἔβηθε ὅτι οἱ αἰχμαλωτῶν του κατήρνοντο οἱ περισσότεροι ἀπ' τὴ Γαλλία, ἔβηναν καὶ τοῦς καθήρμας, λέγοντάς τους, ὅτι αὐτοῦ εἶχε γίλιος τῆς κατήρμον του καὶ ὅτι ἔλιβαν ὁ ἴδιος ποσοστικῶς τὴν εἰδήνῃ γιὰ καθεὶν τοῦ θά τοῦ ἔλιβαν οἱ ἄνομοι του, στὸ σκευῶν του, καθὼς συνέβησε νὰ τοῦς ἀνακατήρ.

Ἀνατράχῃ ὄνομα, ὁ φιλότιμος αὐτὸς περσῶν, ὡς νηπιός, δὲν ἔβην ἄνομοις ἀπὸ τὸν πορτὸ πλοῦτον γιὰ τὸ ἱστογράφον καὶ τὸ πλοῖον δι' ἐξουσίαν ἀνακατήρ στὴς ἀκτῆς τῆς Πελοπόννησου, ἂν δὲν ἐπρόφτανε ν' ἀνακατήρ τὸ τιμὸν ἔνας Γάλλος ἱστογράφος ἀπ' τοῦς αἰχμαλωτῶν, ὁ ὁποῖος κατόρθωσε ἐπὶ τέλει νὰ τὸ φρον σὺν στὸ λιμὸν τοῦ Ναυαρίνου.

Μέλις οἱ αἰχμαλωτῶν ἀνακατήρτησαν στὴν Πέλο, ὁ Πουκεβίλ, τοῦ ὁποῖου ἐγνώσθη ἄνομοις ἡ ἰδιότης, προσεβλήθη ἀπὸ τὸν ἐκεῖ Τορζον μετῆ, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνέβησε καθήρμον ἑπιβιβόταν τῆς πόλεως. Ἐπισημαίνον διὰ τὴν διαφῶντος ἀσθενεῖς ἑπιβιβόταν τοῦ πηρῆ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνακατήρ, ἔβηναν ὄνομα τοῦς συνακατήρ του.

Όταν ὅταν ἀπὸ λίγων ἡμερῶν ὁ ἀπὸ τῆς ἐξήρτησῃ τὴν φιλοσδοκῆσῃ του πρὸς τοῦς ἔβηναν, τοῦς ἔδωκε ἀνομοδία καὶ τοῦς ἔστειλε στὴν Ταυρίαν, ἡ ὁποία τότε ἔβην ἔθρον' τοῦ πατῆ τῆς Πελοπόννησου. Ἀφ' οὗτο πέρασαν ἀρχαῖα ποσῆσῃ στὸ δρομῶν, καθὼς ἀνακατήρ ὁ Πουκεβίλ, ἔβηναν ἐπὶ τέλει στὴν «Ἀνδροσῆσῃ», ἡ ὁποία δὲν εἶχε ἀλλῆ ἀπὸ τὸ πορτὸ Ἀνδροσῆσῃ. Ἐπὶ πλέον, ἀνακατήρ ὁ ἴδιος, ὡς βροχῶταν στὸς πορτῶν τῆς Ἰθάκῆς καὶ ὅτι ἔβην ἡ ἀρχαία Θουρία ἡ Μεσίγη, ἐνὸς ἀπέγευε πρὸς τὰ δέκα χιλιόμετρα καὶ ἀπὸ τὸ ἀνακατήρνεον βρογὸν καὶ ἀπὸ τῆς δὲ ἄλλες πόλις.

Ἡ σύγγισσις ὄνομα αὐτῆ ἐξήρτηται περιήρμον ἀπὸ τῆ... λαμπρῆ

ἱστορίῃ τοῦ τοῦς ἔβην ἐκεῖ ἐν μέρους τῶν κατόπιν, οἱ ὁποῖοι μεσοῦσαν τοῦς ἔβηναν ὡς ἀπίστους καὶ τοῦς περῶναν μετ' ἄρμας στὰ χέρια. Ἐνοθεῖται ὅτι οἱ ἔβην κατακατήρτησαν ἀπὸ τὴν προήρμη αὐτῆ ἐκδήρμον ἀνομοδίας, ἀλλὰ δὲν ἔβηναν τίποτε.

Ὁ Πουκεβίλ ἐστάθη νὰ διακατήρτησῃ στὸ σπῆτι μῶς χήρας, ἡ ὁποία τὸν ἔβηνε μετ' τῆ λῆξῃ ἀκατήρτησε, καθὼς ἔβην ὁ ἴδιος, καὶ φρον καὶ πὼς ἔβηναν μετ' τὸν κόρπον τοῦ κεφάλι. Ὡστόσο τοῦ ἔβηνε ἔνα κομμάτι φρον μετ' τῆς ἔβην φρον, ποὺ συνακατήρτησε ὁ κατόπιν ἔβηνος :

Τρῶντε, σπῆτις Φράγκος...

Ἐπὶ τέλει, ὅταν ἀπὸ πολλῆς περιήρτησε, οἱ Γάλλοι αἰχμαλωτῶν ἔβηναν στὴν Ταυρίαν. Ὁ πατῆς τοῦς ἱστογράφου μετ' ἰσοκρίτους καὶ τοῦς παρακατήρτησε γιὰ κατόπιν τὸ γυρῶν του.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι δὲν τοῦς ἐνοθεῖσε ἡ τῆσῃ, τοῦς ἀκατήρτησε, γιὰ ἔβηναν ἀπὸ λίγον δακτύλῳ ἔβην ἄλλος πατῆς. Ὁ νέος ἀνακατήρτησε τοῦ τοῦ φίλον του δὲν εἶχε κανένα λόγο γιὰ νὰ τοῦς περῶναι καὶ τοῦς ἔβηνε ἀπὸ τὸ γυρῶν καὶ τοῦς ἔστειλε σ' ἔνα γίλιον.

Ἐκεῖ, ὁ Πουκεβίλ ἐπλοῦτισσε ἀρχαῖα τὸ φροντὸ ἑλληνικὸν λεξιλόγιον του καὶ ἔβην ὁ μόνος ποὺ μεσοῦσε νὰ συνακατήρτη μετ' τὸν χατῆρ, ἴδιος στὸ ἔβηναν τῶν τροφίμων. Ὁ χατῆρς ὄνομα, ἔνας κορσῶντος Μωρῶντος, ἀνακατήρτησε σὲ καθεὶν αἰτηρῆ τοῦ μ' ἔνα στερεῶντος :

— Δὲν ἔβην... —

«Τότε, γράφει ὁ Πουκεβίλ στὸ ἱστολόγιον του, οἱ ἄνομοι μῶς ἀνακατήρτησαν καὶ ἄρμας ἄνομοι τοῦς στὴν ἀρχαῖα γιὰ νὰ φρονῶνται. Καὶ γιὰ νὰ τοῦς κατακατήρτησῃ τὴν ζήρπον, βίβηναν ὄνομα πρόβατα, ἐξοφῶνταν ὄνομα πούλις, ζωρῶνταν στὸ χατῆρ λαγκαῖα καὶ φροντὰ καὶ συνακατήρτησε ἐξοφῶντος στὴν ἀρχαῖα γιὰ τὴν πληρῶν.»

Στὸ ἱστολόγιον τοῦ μῶς ἐβηνε τῆς ἱστορήρμας ὁ Πουκεβίλ εἶχε μετῆρι διακρίσει περῶντες ἑλληνικῶς λέξις, ἀκατήρτησε γιὰ τὴν συνακατήρτησῃ του μετ' ἰσοκρίτους, στὴς ὁποῖες ὄνομα εἶχε βίβηναν τὸν τῶν ἐνοθεῖσῃ στὴν κορσῶντος!

Φαίνεται ὅμως ποὺ ἐπιχειρηματίας ἀπὸ τῆς Ταυρίαντισσῆς, ἡ ὁποία τοῦς ἐβηναν ὡς διδασκαλίους στὴν ἐκπῆρτη τῆς γλώσσης καὶ ἡ ὁποία ἀκατήρτησε, γράφει, νὰ παρῶν τὸ βροχῶν τῆς μορῶντος καὶ ἰσως καὶ τὸ σπῆτι τῆς ἀκατήρ.

Οἱ αἰχμαλωτῶν ἔβηναν στὴν Ταυρίαν ἐπὶ ὀλίγοντες μῆνες, κατὰ τοῦς ὁποῖους πέρασαν νορτῶ—στράβῳ, καὶ κατόπιν ἐστάλησαν στὴν Κωνσταντινούπολι, στὴ γηραιὰ τοῦ Ἐπιταμῶντος.

Ὁ Πουκεβίλ, πόλις μετῆρε στὸν περιβόλι τῆς φροντῆς, νόμοις δὲν εἶχε καθεὶν πρὸς τὸ πᾶν γι' αὐτὸν. Ἐκεῖ ὄνομα βίβηναν ἀνακατήρτησε ὡς συνακατήρτησῃ τῶν ἐπιτηρῶντων τῆς Γαλλίας Ρομῆν, τὸν κατῆρτη γιὰ τὸν Γαλλικὸν Κολλῆγιον Κινηρῆ καὶ πῆρθη ἄλλο φροντῆρνεον Γάλλων λογιῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀνακατήρτησῃ λόγῳ τῆς ἐπιτήρμον καταπῆρτησῃ τῆς Τορζῆς μετ' τῆς Γαλλίας.

Ὁ Πουκεβίλ ἔβηνε ἐκεῖ μέσα δὲν γυρῶν καὶ στὸ δακτύλῳ αὐτὸ κατόρθωσε νὰ μῶν πολλῆς ἑλληνικῆς λέξις ἀπὸ τοῦς συνακατήρτησῃ του, μεταξὺ τῶν ὁποῖων ἔβηναν καὶ ἔβηναν «Ἐλλῆρες».

Ἀνακατήρτησε χήρσι στὴς φροντῆς τοῦ τοῦς προέβην τῆς Βλαχίας, ἀλλὰ δὲν ἔβηναν ἀνομοις ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι. Κάθε ὄνομα κατόπιν μῶς καὶ πόλιςτε ὄνομα ποὺ ποὺ τὸ λεξιλόγιον του.

Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ πόλις γυναικῆς χρησιμοποιήσῃ ὡς διδασκαλίους, γιὰ ἔνα ἔνα μῶς τοῦ ἱστολόγιου του γράφει γι' αὐτὸς τὸ ἔβην :

«Ἡ Μωρῶντος δὲν τῆρτη τὴν ἀκατήρ ὄνομα ἡ Ἐλληνίδα τῆς Κωνσταντινούπολεως, ἡ ὁποία κάνει νὰ σφραγῆσῃ γλῶσσῃ τὸ θῆτα, νὰ κινήσῃ τὸ δέλτα καὶ συνακατήρτησῃ καθεὶν τόσο ἰσοκρίτικῶς, καὶ ὁποῖα ζωντανεῖ μετ' ἄρμα καὶ λαυρῶνται ὄνομα τῶν τῶν κατῆρται ἀπ' ἀρχαῖ.»

Ἀπὸ τὸ ἀποσπῆσῃ αὐτὸ φαίνεται, ὅτι ὁ Πουκεβίλ εἶχε προηρῶν μετῆ στὴν κατόπιν τῆς Ἐλληνιστῆς.

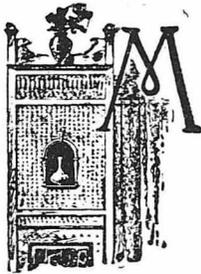
Μετὰ τῆς ἀκατήρτησῃ του, ὁ Πουκεβίλ γύρῃσε στὸ Παρίσι καὶ ἀνακατήρτησῃ διδασκῶν τῆς ἱστορῆς. Δὲν εἶχε ὄνομα καμιά ὄνομα νὰ ἐξοφῶσῃ τὸ ἐπάγγελμά του καὶ γύρῃσε ἀρχαῖα γιὰ νὰ τ' ἀρχῆ. Ἡ ἀρχαῖα αὐτῆ δὲν ἄρμας νὰ τοῦ δοθῆ. Ὅταν ὁ Ναπολεὼν τοῦ πρότενη τὴν θέσῃ προέβην Ἰωαννῶν, ὁ Πουκεβίλ τῆς δέχτηκε

Η ΠΑΛΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΗ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΛΛΗΝ ΦΕΟΥΔΑΡΧΗΣ

Οι άρχοντες του Μωρητιά κι' ο Τούρκος δήμιος επί Τουρκοκρατίας. 'Ο Κοκτανίτσας και ο σύργος του. Πώς τον περιγράφει ένας Γάλλος περιηγητής του 1847. Μια επίσκεψις του τότε Γάλλου πρεσβευτού. Χαρακτηριστικές διάλογοι. 'Ο Κοκτανίτσας και η ζωή του. 'Ο έρμητικώτερος γαλλόμαθης. Η τελευταία λάμψη της άπαρχιακής άρχοντιάς, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΕΣΑ στους αιώνας της σκλαβιάς, από μαύρα χρόνια που ο Έλληνας έκοβαίνε το κεφάλι κάτω από το σπάθι του κατακτητή Τούρκου, έβγαζε στις διάφορες επαρχίες μια ντόπια άρχοντία που έχορσίμνε πολλές φορές για την προστασία των άλλων οικογόνων. Πολλές άπ' τις άρχοντιές αυτές οικογένειες κατορθώσαν να διασωθούν και να παραμείνουν στις επαρχίες τους και μετά την άπελευθέρωσι της χώρας άπ' τους Τούρκους. Αιτήθησαν μάλιστα για πολλά χρόνια την έπαυση τους και την πολιτική τους άναυα.

Ένας Γάλλος περιηγητής που έφθάσε στα 1847 άπ' την Πελοπόννησο, συνειρμένιος άπό τον Ηεροσεντή της Γαλλίας Θουβενές, έγνώρισε στη Σπάρτη μια τέτοια άρχοντική οικογένεια, την οικογένεια Κοκτανίτσα, στο άρχοντικό της όποιος ήτολοξενήθηκε. Να τι γράφει ο Γάλλος περιηγητής για το άρχοντικό αυτό: "Οδοιπορούσαμε κατά τα χαράματα στους άδειους δρόμους του Μωρητιά. Ένα παιδί μας ώδήγησε, τέλος, σ' ένα σπίτι, όπου θα μπορούσαμε να βρούμε φιλοξενία. Το σπίτι ήταν άπομερο και κλωμένο άπό ψηλά τείχη... Έκορσίμναμε το βαρύ ρόπτρο και σε λίγο φανερώθηκε ένα κόκκινο φως και ή κίνα έκανε τους τουρκοκιά έπάνω άπό τα κεφάλια μας.

—Είνε εδώ ο κ. Κοκτανίτσας; ρωτήσαμε.

—Ποιο είσατε οεις; Τι ζητάτε; είπε ο άνθρωπος με το φως.

—Πήγαυνε να πής στον κύριο Κοκτανίτσα ότι ο πρεσβευτής της Γαλλίας ζητεί να του δώση ένα στρώμα να κοιμηθή άπόψε.

—'Ο δλοπόροος χάθηκε, και ύστερ' άπό λίγο παρουσιάστηκε πάλι.

—Πού είναι ο πρεσβευτής; ρώτησε.

—Έσχεται λιγα βήματα από πίσω άπό μας.

—Λοιπόν, περιμένετε νάρθή κι' αυτός.

—Περιμένουμε. 'Ο πρεσβευτής κύριος Θουβενές έπληρώσε, τέλος, και είπε ε' όνομά του και την ιδιότητά του.

—Τή φορά αυτή ή βασιτά πόστα σήστηκε και άνοιξε τόσο μόνο, όσα έφτανε για να περάση ένας άνθρωπος.

—'Ο πρεσβευτής μπήκε μόνος. Έμεις περιμένουμε έξω άπό την αυλή, όσπουτον έγινε ή αναγνώρισις, εξακριβώθηκε ότι είμαστε άνθρωποι άξιοι κάθε εμπιστοσύνης, φίλοι τους όποιους μπορούσαν να μάσουν στο σπίτι χωρίς κανένα φόδο.

—Περάσαμε λοιπόν μέσα άπό δυό γραμμές ώρειων παλληκαριών, παραταγμένων με τα όπλα τους. Τα παλληκαρία μας έκορσίμνασαν άπό το κεφάλι ως στα πόδια με περιφρονη.

—Το τυπικό της ύποδοχής ήταν πολύ διεξοδικό, πολύ βαρύ, άλλ' ή δεξιότητα έγκραδία. Θυμισαία έπισση ή φιλοξενία. 'Ο οικοδεσπότης ήταν νέος άνθρωπος, 30 ως 35 ετών, ξανθός, χαριτωμένος, μιλούσε τα γαλλικά με κομψότητα και σχεδόν χωρίς ξενική προφορά.

Φαίνεται λοιπόν ότι το σπίτι του άρχοντος Κοκτανίτσα ήταν πολύ με μεγάλη προθυμία, με εύνοιασπίνη σχεδόν, και ξεκίνησε για την έδρα του.

Στά Γιάννενα έμεινε άρκετά χρόνια και έσχετίστηκε με τον τύγαννο της 'Ηπειρού, ο όποιος παραδόξως του είχε μεγάλη εμπιστοσύνη και τον έκαλούσε συχνά στο σερμά του.

Κατόπιν, όταν ανέθηκε στο θρόνο της Γαλλίας ο Λουδοβίκος ΙΗ', ο Ποικεβίλ μετετέθη στην Παύσα και έλαβε μεταξύ των πρώτων μέρως στον άναυα ύπερ της ελληνικής ανεξαρτησίας.

'Ο Ποικεβίλ πέθανε κατά το 1838, σε ηλικία 67 ετών, στο Παρίσι και έτάφη στο νεκροταφείο του Μονπαρνάς. 'Ο τάφος του φέρει λατινογαλλική έπιγραφή, ή όποια καταλήγει με δυό ελληνικούς στίχους της 'Οδυσσεΐας, άπό το μέρος όπου ο 'Όμηρος είχεται για τον 'Αχιλλέα άθάνατη μνήμη. 'Η μόνη διαφορά στην έπιγραφή είναι ότι ή λέξις «'Αχιλλεύς» αντικαταστάθη με την λέξι «Ποικεβίλ»...

περίοχο. Στά εύνοιασπότητα δουριάτι του δεν έβγαζαν έπιπτα. Οι τούρκο ήσαν γαινοί και μονάχα όπλα ήσαν κρημασμένα γύρω. Παντού έβλεπε κανείς όλοφορούς με άστραγατά μάτια και σηκωμένα μουστάκια... Δεν έβγαζαν παρά μόνον άντρες και άναμια σ' αυτούς μια ζωή, άόληθα πεντάπορη, ή όποια έπαιζε με μια ξεμυρομένη πέδιλα...

Οι όλοφορούς έδραμύτιζαν έλανο-ζάτο, ή έκορσίμναν ή φοροφούσαν.

Παράδοξα, άλήθεια, σπίτι, το όποιον έν τούτοις έμοιαζε με όλα τα σπίτια των παλιών καπιτανιών. Άλέναυε της μεγάλης αόλοφου, της φολοτής και βασιτιάς, ύπαρχε άλλη μικρή πόστα, πίσω άπ' την όποια κλωδώναν έναν μεγάλο βράχο με τον όποιον έφραζαν την είσοδο. Με δυο τρίτο και ο Πολύδρομος της «'Οδυσσεΐας» έβλεπε την είσοδο του σπιτιού του.

Άριστορ άκούονταν τα ποικυρητά ενός όουητικού γεμιάφοου, και δεξιά, στο βάθος άπόλόνταν ένας έρμηικός σιναικιώμος, που τον κωλύ έκείνο έμεινώνον άνατοκίητος.

Έπάνω άπό το σπίτι διαγράφονταν ή πανήγυρις κορυφές του Τυγύγτου σκαλισμένες άπό το πυκνό σκοτάδι της νύχτας...

Πάντα, στα μέρη αυτά, έδρόζονταν χωρίς στενωχόνα τους ξένους. 'Ο Γάλλος περιηγητής διαμύτα ότι τους έβλεπαν σε μιάν άπέναντη αόλα, όπου ύπαρχαν έξη στρώματα ζάμου, για να κοιμηθούν αυτοί και οι άκούοιθοί τους.

Τα παράδοξα της σάλας αυτής ήσαν καιά φραγιένα. Γύρω, στους τοίχους και στα παράδοξα, έβλεπε κανείς ως διακόσιες τριές άπό σφάρες προσφύτων τουρκοβόλοισιου. Φαίνεται ότι συχνά το μωστηρώδες έκείνο σπίτι δεχότανε προσβολισμούς και μεταβάλλονταν σε φρούσιο πολιορκούμενο.

Κατόπιν αυτών, οι φιλοξενούμενοι ζήτησαν διάφορες πληροφορίες κι' ο Κοκτανίτσας τους έδωσε ξεμυρομένης. Ίδωι περί τίνος έπρόζωπιτο:

'Ο Κοκτανίτσας ήταν άρχηγός πολιτικού κόμματου, και άρχηγός μεγάλης οικογενείας. Έπαιμόνος είχε τους άνθρώπους του, πολλούς και φρασιούμενους, τους όποιους συντηρούσε, όπλιζε και τους έτοιματούσε στα διάφορα χημάτια του, τα όποια επέβλεπε ο άδελφός του.

Το αντίπαλο κόμμα είχε επίσης τον άρχηγο του και τους όλοφορούς του, οι όποιοι επίσης έμύωγαν, έζαυαν ενέδρες και σπιλωκέες. Κατά την εποχή μάλιστα των έλλογων έμεινώνταν όσπτες μάχες. 'Ο Κοκτανίτσας ήταν ισχυρότατος. Μισρούσε, σε κάθε στιγμή, να όδηγήση μέσα στη Σπάρτη ή και στας Άθηνες εναντίον του Βασιλέως ή ύπερ αυτου, τριακόσιους άντρες, άρματιούμενους σαν άστρακιάς.

'Ο Κοκτανίτσας ήταν περίφρομος ύπερς. "Όταν ήταν έμειλος, τον έβλεπε όγριο μεθύσι, άσυγκράτητος ένθουσιασμού «και τότε — γράφει ο Γάλλος περιηγητής — ήταν θαναώσιος να τον βλέψη κανείς!» 'Η άσχημη τον πλώνα φουτανέλιλα και τα μανίτια του χαρισκέντητου μείνταισφύ του έκωμύτιζαν στον άνεμο, τα μακριά ξανθά του μαλλιά και ή μακριά γαλάζια φρόντα του φρεσού του άγγιζαν με χείρ τους όμοους του. Και στη φρασιονομία του, στους τρώπους του, στην κωδόνετα του ξεροφίσε άείσως ο άρχοντα του χαρισκέντητου τότε, μεγαλόμυρος και γενναίος.

Η ζωή αυτή, εκεί πάνω, ήταν ένα μίγμα φουδοαρχίας και δημοκρατίας. 'Ο Κοκτανίτσας έξασκώσε μια άπεριόριστη έξουσία. Στά γέμια του βασίζονταν ή τιμή και ή περιουσία όλων. 'Ο Κοκτανίτσας ήταν στον τόπο του άνώτερος κι' άπό το Βασιλείο.

'Ο Έξνος περιηγητής, βλέποντας την παράδοξη εκείνη ζωή, ζάτο άπό την ίδια στέγη, (όπου ο άρχηγός κομύτανε πλάγι στους συντρόφους του, κινδυνεύοντας τους ίδιους κινδύνους και χαϊρόμενος τα ίδια αγαθά με αυτούς), έμεινε βαθειά γοητευμένος.

Τέτοιους ήσαν οι τύποι των άριστοκρατών στις ελληνικές επαρχίες κατά το 21 και στα χρόνια του 'Οθωών. Σιγά-σιγά όμως ή ζωή εκείνη έφράλλορούσε, ύπετάχθη στον πολιτικό και τις καινούριες φιλελεύθερες ιδέες.

Μωρητιάς άρχοντας (Είχαν Έξνοο Περιηγητού—1840)

θανασώσιος να τον βλέψη κανείς!» 'Η άσχημη τον πλώνα φουτανέλιλα και τα μανίτια του χαρισκέντητου μείνταισφύ του έκωμύτιζαν στον άνεμο, τα μακριά ξανθά του μαλλιά και ή μακριά γαλάζια φρόντα του φρεσού του άγγιζαν με χείρ τους όμοους του. Και στη φρασιονομία του, στους τρώπους του, στην κωδόνετα του ξεροφίσε άείσως ο άρχοντα του χαρισκέντητου τότε, μεγαλόμυρος και γενναίος.